

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.

Hat óra . . . 5 kor. — fill.

Három óra . . . 2 kor. 50 fill.

Előfizetési pénzek postautalványra küldhetők.

Egyes számok 20 fillérért kaphatók

a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill., kétszeriért 12 fill., többszoriért 10 fill. fizetendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 6 fill., azontúl minden szó 2 fillérével számított.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér. Velünk fizetendőben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Hamvazó szerdához.

Memento homo!

Ha az élet nagy igazságtalanságába beletörődik is az emberi szív, nyugalmat mégse lelne, s bizó szemmel nem tekintene a kétes jövőbe.

Hányszor áll elő a kegyetlen társadalom s nyújt a kétségbeesett embernek gyilkos szerszámot s buzdítja: vesse el magát az életet, mely reá nézve csak a bizonytalanságnak s reménytelenségnek a kutforrása; de az ember görcsösen ragaszkodik ahhoz s nem akarja elereszteni soha, még akkor sem, midőn a természet adóját követeli; akkor is élteni a hit, hogy örömeinek vagy ha kell fájdalmainak még nem szakad vége. Midőn a halálnak szörnyű képe feltámad lelki szemei előtt s felveti a kérdést: mire való az élet? mire való a küzdés? mit ér a lemondás? mit eredményez a megvetés és türes? meddig tart a hitves szeretete, a szülő gondja, a gyermek hálája? E nagy kérdésekkel szemben az embert nem nyugtatja meg más, mint az életnek, egy örök életnek reménye.

A pharaók százezer rabszolga munkáját, verejtékét, könyeit, sóhajtásait állították szembe a mulandósággal. Fölépítették az ezredékekkel dacoló gúlákat, hogy azok hirdessék a késő utódoknak, hogy ők még élnek — az emlékezetben. Mausolus király sírját századokon át bámulták s hire fennmaradt. Ephialtes viszont felgyújtotta az ó-kor legremekesebb alkotását, Diana templomát, hogy halhatatlanságra tegyen szert.

S vajjon merre állítani valaki, hogy ezek, kik oly idegesen, oly képtelen eszközök segítségével védekeztek a mulandóság ellen, nyugodtan, reményteljes lélekkel haltak meg? Ki biztosította őket, hogy ha alkotásaik dacolnak is az idővel, ha emléküket

meg is őrzik a késő századok, fennmarad örökké az, a mi bennünk nemes, nagy és dicső volt? Ki nyújthatott nekik reményt, hogy testükkel együtt nem fognak elporlani eszméik, hitük és szeretetük? Az örökkévalóságba vetett hitüket ki erősítette meg csodákkal? Mindennek hijával voltak. Hanem e helyett tanui voltak, mint civakodnak egymással a tudós iskolák; mint ócsárolják egymás tanítását a bölcsök s fájdalmasan érezték, mint lesz szívük folyton hidegebb és türesebb.

Ha eljön a szörnyű óra, midőn a lélegzet elakad, a homlokról a hideg veríték gyöngyözik, a révedező szem utolsó pislog, a világ hideg bölcselete oda áll a haldokló ágya mellé s azt hirdeti: te, ki az életben nyugalmat nem találtál, hiába várod azt a halál után is. Minden várakozásod, minden bizalmad hiu. Minden törekvésed kárba veszett. Mindazt, a mit egy hosszú életen át alkottál, gyűjtöttél, mások fogják élvezni, kik reád nem is emlékeznek. Műveid végre összeomlanak, sírodát elfelejtik s midőn fáradságod eredményeiből semmi sem marad már meg, vége lesz magadnak is. Ha — mondom a világ hideg bölcselete ezt a rideg tant, ezeket a kétségbeesítő szavakat intézi az emberhez: hol talál akkor nyugalmat a halhatatlanság fölött töprengő lelkünk másutt, mint a tiszta hit tanításában?

Ez arra int, hogy vigasztalódjunk! Boldogságot hirdet a fájdalom tanyáján; reményt éleszt, a hol a hitetlen világ csak lemondani képes; s így szól a haldoklóhoz: Ne remegj, az áhitat elgyötört lelkedet szárnyára veszi s oda viszi, hová remélve tekintéted, hogy ott viszontlás szereteteidet. Oda indulsz, hol minden fáradság, küzdelem, lemondás elnyeri jutalmát. Azon ország felé tartasz, melyben a világ elgyötört s legyőzött halandóit disziti a győzelmi koszorú s a gyengék és

szegények tiszta szívű serege uralkodik örök hatalommal.

Ime az élet titkait így fejt meg a hit s ezzel megtanítja az embert remélni.

De tanítja azt is, hogy ez nem egy egyetlen vakorsó kénye, hanem okát az emberi szív tévelyedésében kell keresni; s biztatólag utal az isteni Gondviselésére.

A büntető Istennel hirdeti: „Por vagy és porrá leszel“, de midőn zokogó tekintetünket az ég felé irányítja, midőn vágyaink céljául egy örök hazát állít fel, megnyugtat s a világ veszedelmei, csapásai és igazságtalanságai közt fentartja reményünket. Memento!

A kisbirtokos és a kisbirtok hiteléről.

A kisbirtokos és a kisbirtok hitelét vagy kényelem szeretetből, vagy tudatlanságból, vagy felületes vizsgálódás eredményeképpen igen sokan összezsavarják. A nagy közönséget e tekintetben nagyrészt a napilapok közgazdasági rovatvezetői befolyásolják s így elhitették azt, hogy e két fogalom ugyanegy. Ebből a téves hitből keletkeztek és keletkeznek azután azok a zavaros fogalmak és óriási károk, melyeket ma már mindenki, a ki gondolkodik, nyugodtan megállapíthat.

Mikor az 1898. évi XXXIII. t.-cz. alapján az Országos Központi Hitelszövetkezetet megalakították, mindenki nagy reményekkel nézett elébe és azok, a kik ezt az alkotást úgy fogták fel, hogy azt a kisbirtokosok személyes hitelé kielégítése forrásául alapították, nem is csalatkozhattak benne, mert erre a célra kitűnően bevált, fejlődés-képes, áldás jön a nyomába és tényleg hézagpótló intézménynek bizonyult.

Egyetlen egy kifogást lehetne ez alapítás ellen tenni és ez az, hogy már ma is, mikor még csak 1500 hitelszövetkezet ügyeit kell a központban adminisztrálni, hittel ellátni, a központi vezetés egy kissé nehézkes és lassú.

A bál napját megelőzően már folyt a lázas készülődés; a rendező urak minden más — és természetesen prózaibb — foglalkozást a sutba vetve, a „bálal aludtak el és azzal ébredének.“

A bál napjának esti 8 órájkor a szálloda teljes kivilágításban ragyogott, fel és alá egy-egy rendező emáll-paiszszal dekorált alakja lebegett, sietett, szállott. Zöldgalyas kukuloriumán Sándor játszogatott hol egy kis magyar nótát, hol meg egy operette részletet.

A gyülekező fiatal emberek, egy-egy kérdőjellelél válva, néztek ijedten egymásra: — „Kilencz óra és nincs még itt egy lány se!“

Nehezen, — ijesztő nehezen indult meg a bál.

Aztán jöttek seregestül a hölgyek, — alig-alig győzték őket az urak a terembe felkísérni.

Ugy 1/10-kor pirinyó „Rákóczi“ után megkezdődött a táncz.

A hangulat eleinte nyomott, mondhatnánk rossz volt. Az első s a négyes utáni csárdásnál hallottunk ugyan egynehány elkeseredett és hangos „Sohse halunk meg!“ kiszólást, de ebből úgy kiritt a hangulatcsinálás vágya, hogy inkább elszomorodtunk tőle.

Hanem azután, mint egy szép színes pillangó, a hangolatlanság csunya gubójából kipattant a jókedv. A táncról piros arcokon nem a robot kényszeredett, szögletes vonása, hanem a jó érzés derült mosolya ült,

Ezen az állapoton, ha még ma nem is, de nemsokára okvetetlen változtatni kell.

Csak hozzávetőleges kimutatást teszünk és ki fog tűnni, hogy milyen óriási méretű munka földigőzása vár az Országos Központna.

Ma az 1500 szövetkezet mindenikére átlag számítsunk csak 300 tagot, ez 450,000 tag; számítsuk, hogy ezek egyharmada hiteligenynyel lép föl, — ez már 150,000 hitelügylet teljes lebonyolítása. Jóval nagyobb számban, mint Magyarország akármelyik pénzintézetének összes ügyei. Igaz hogy az összeg nem mulja felül az ötven millió koronát, mert nagyrésze ezeknek apró kölcsön ügylet és épen mert kis és nem kerek összegekről van szó, a kamat kiszámítása is sokkal nehezekebb, mint egy nagy pénzintézeté.

Ilyen óriási munka-halmaz mellett méltánytalanságot követne el mindenki, a ki az Országos Központi Hitelszövetkezet eljárását gáncsolni, vagy kisebbiteni akarná.

A fejlődés meghozza a föltétlenül szükséges decentralizációt, hogy csakis a legfőbb vezetés maradjon meg a mai Országos Központ kezében.

A mikor ez majd bekövetkezik, meglesz a kisgazdák hitelének kérdése hazánkban oldva olyan ideálisan, hogy büszkén, bátran példányképül mutathatjuk fel azt a szervezetet a művelt külföldnek is és hiszem, hogy e szervezetben nyújtott példát sokan fogják utánozni.

A kisbirtok hitelének kérdésében alig történt még valami. A mi történt, az is több kárt, mint hasznót okozott. A kisbirtok hitelének járadék-szerűnek kell lennie és a járadék nem mulhatja felül a kisbirtok évi jövedekét. Ha a kisbirtok méltányos hitelét uszoras kamatra vett pénzzel és nem járadék-szerű kölcsönrel elégitik ki, — a mint ma rendszerint történik — úgy az értelmesebb kisbirtokost, hogy földjét megtarthassa, rablógazdaságra kényszerítik, hogy a föld hozadéka az uszoras kamatot behozza. Ez azonnal előbb-utóbb a föld kimerülésére vezet és bár lassabb tempó-

És tizenkét óráig a hangulat már annyira megjavult, hogy némelyek szívesen vették volna, ha a soupéet egy ropogós csárdáshoz szükséges idővel elhalasztják. De „tánczos tervez — s a cigánybíró végzevén“ a soupée megkezdődött.

A nagyterembe behuzott négy hosszú asztalhoz telepedett le a társaság. A cigány húzta a nótát. Néhány Törley-ágyu — a szerénység megfelelő elfojtottságával — megszólalt. A hölgyek és urak festőiesen tarkozott csoportjai diskurálva, nevetve töltötték el a másfél órát. Itt említjük meg a Sport-Egylet érdemes elnökét, Mihalcics őrnagy urat, ki a jó hangulatnak áldozva kedves személyiségével minden asztalt meglátogatott, míg azután megszólalt a ropogós csárdás.

A soupécsárdás következett, — vagy 15—17 „újrát“ tánczolt végig a társaság. Alig-alig akart vége szakadni; a cigánynak már ellankadt a karja; a tánczosok, tánczosok orcái a láugig kigyulladtak; a hangosok elrekedtek s mindezek daczára hallatszott a „Hogy volt!“

A multság hajnali 6 órakor ért véget. Miután a bált, mint ilyet, már kellően méltattam, meg kell még itt említenem, hogy a bál keretén sikeresen fáradozó urakat mily köszönet illeti meg.

Szegner százados ur, kinek a rendezés, diszítésben ügyes kezét már volt alkalmunk nem egyszer megcsodálni, ez alkalommal oly széppé varázsolta az „Oroszlán“ nagyon sok javítást igénylő termét, hogy nem is lehetett azt megismerni.

TARCSA.

A mit a sírok beszélnek.

Véget nem ér a temető,
Szemmel át sem tekinthető;
Azon túl is elhullámzik
Időtlen napok hunytag.
Állat-ember, letűnt népek
Áttörhetlen halál-réteg,
S egyre újabb örvényt ásnak
Lánggal égő hamvadásnak.

Vihar-verte rideg éjjel,
Mikor a hold felkel rémmel,
Vonz a mélység, szédít halál, ...
Lelkem a sírokba leszáll,
Nem hallom, mint zúg fenn a szél,
Csak mit a sír népe beszél,
S mire élő ritkán vágyott,
Járom lent a felvilágot.

Nincs itt álom, vak enyészet,
Minden örök mozgás, élet;
Hazug szavak, festett arcok
Most érnek szőnyű kudarcot;
Ha kiég a halandó rész,
Istenhez fel csak akkor érsz.
Ebből áll a sírok dala,
Mit a szű leőrölt vala.

Varázslatos bűvös éjben
Nagy fényesség, minden éjben:
Porrá ég a bűnös világ,
Irgalmat senkinek sem ád.
Törvénylátás járja egyre,
Ezredékről-ezredekre,
S ezrek múltán újra kezdi,
Míg a föltjét levezeqli.

Csak sorscsapás, tört remények
Jajdulnak fel s törvényt kérnek;
Fent szárnyaló törekvések
A holtak közt meg nem férnek;

Hiredből is csak a salak
Ég el a zsarátnok alatt,
Többi, a sírbeszéd így szól,
Kilobban a hamvadásból.

De bár sironkiut bejárjam,
Nem tud megnyugodni vágyam:
Hol az erény koszorúja?
Vagy ez is a sír boszúja?
Feltétekintek a halálból,
Merre Isten trónja lángol;
Es hol az erény világit,
Onnan sugárzik rám a hit.

Lepergett a szellem-óra,
Hajnal virrad távozóra;
Sírbel jobboldalt kilépek,
Szent szolozsmák felesgitnek.
A mit hoztam, édes terhek,
Halljátok meg, kik szenvedtek:
Igazság és egyenlőség,
Istennek örök dicsőség.

Csere József.

Sport-bál.

1902. február hó 8-án.

Jeget nem adott a sors, — a farsangot kurtára szabta a kalendáriomcsináló. Ez volna az ideit telnek rövid meséje, ha agyunkban néhány kedves multság kellemes emléke nem rögződött volna meg.

A minden farsang legelittebb multsága a nőegyleti bál, a „Kósoló estély“ gusztiozus mezében, már elmúlt; a minden farsang legkedélyesebb estélyeinek, — a Casinójouroknak — egyike is már csak emlékülken él.

Ahhoz a csokorhoz, melyet farsangonként nővel az ember egy-egy szép emlékekkel, odakötöttünk most egy szép virágot . . . A sportbál igen jól sikerült!

Azonban a jégtábla felborult s a rajta levő két ember, alája került, úgy hogy nem is jöttek többé a víz színére. Holtestüket csak másnap sikerült feltalálni, s nagy részvét mellett temették el.

Gyászír. özv. Kollár Mátyásné Jandáky Francziska asszony, mint részvételt értesülünk e hó 13-án este agyszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. A boldogult matronában Szilassy Sándor v. főjegyző, Farkas Akosné, Klain Ödön nagynénjüket gyászolják. Holtestét a gyászoló család és nagyszámu ismerős részvéte mellett tegnapi délután helyezték örök nyugalomra.

Vizbe fullt. F. hó 8-án este G. e. b. e. r. a. Flóris zsarnóczai mészáros Zsarnóczán a sörház feletti kis pallón megcsuszva vízbe esett. Hullája mással reggel találtott s nagy részvét mellett temettetett el. Özvegye és egy felnőtt leánya siratja a szerencsétlent.

Gazdakörök szervezése a községekben. A Magyar Gazdaszövetség legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a gazdatársadalom szervezése czéljából országos mozgalmat indít, s e mozgalomba a kisgazdákat is bevonja. Eddig a kisgazdákat mint oldott kéve lézengtek s egymásnak panasztolták súlyos bajukat, de szervezkedni nem tudtak, daczára annak, hogy ők képezik az ország gerinczét. Ezen szervezkedést akarja most a Magyar Gazdaszövetség megindítani, megbizván Meskó Pált a Magyar Gazdaszövetség titkárá, hogy támogassa a földmivelőnépnek azon derek barátait, kik együttérezve a földmivelő néppel, annak sok mindenféle baján segíteni akarnak. A szervezkedés legczél-szerűbben Gazdakörök létesítése által történik. Gazdakört minden községben lehet alakítani, a hol a lelkes, a tanító, vagy a jegyző, valamelyik intelligens gazda vagy értelmesebb földmivelő ezen jó ügyet a földmiveléssel foglalkozók jóvalta érdekében fölkarolni hajlandó. Ezen derek népbárátok forduljanak Meskó Pálhoz a Magyar Gazdaszövetség titkárához, (lakik a f. évi márczius hó végéig Nyitrai, azontul Budapest) kitől a gazdakör-alakítás tekintetében utbaigazítást nyerhetnek. A gazdakörök feladata: a község és a tagok összes gazdasági érdekeinek előmozdítása, mezőgazdasági ismeretek terjesztése, tenyészállatok beszerzése, hatósági intézkedések, rendeletek, községi és iskolaügyek megbeszélése, a jótékonyság és felebaráti szeretet fejlesztése, gazdasági szükségletek közös beszerzése, termények közös értékesítése, a hazai ipar, különösen a helyi kisiparosok támogatása, előnyös kölcsönügyletek közvetítése, közbenjárás terhes adósságok konvertálásánál, a szövetkezes előnyök ismertetése, olvasókör és könyvtár létesítése. Minden gazdakör tagjává lesz a Magyar Gazdaszövetségnek, összeköttetést tart fenn a vármegye gazdasági egyesületével s kívánóságait ezek útján a legfelsőbb hatóságok előtt is nyomatékkal tolmácsolhatja. A Magyar Gazdaszövetség támogatja a gazdaköröket könyvtárak berendezésénél, közbenjár a tekintetben, hogy a lapokat kedvezményes árban kapják, gondoskodik szakemberekről, kik a gazdakörben gazdasági és társadalmi kérdésekről előadásokat tartanak, gondoskodik vidékenként megbízható szaktanacsadókról, kik a gazdakörök tagjainak a hit bizonyos meghatározott napjain adó, katonai, telekkönyvi, peres, hitelmivelési s más ügyekben utbaigazítással szolgálnak. Alapszabály-tervezetet mindenkinek készséggel küld Meskó Pál a Magyar Gazdaszövetség titkára.

Tolvaj a vasuton. Izgalmas jelenet folyt le a minap Garamberzencze és Körnöczbánya közti gyorsvonaton. Ökörös Bálint, egy pénzes baromfikereskedő észrevette, hogy egy jól öltözött utas több állomáson át nagy érdeklődést mutat iránta. A kereskedőnél körülbelül negyvenezer forint volt, mert vásárolni ment Csehországba. Ökörös a pénzt jól elrejtette s csupán nadrágja zsebében hagyott egy csomó aranyat és néhány száz forintot. Mikor Garamberzenczére értek, végigfeküdt az ülésen s csakhamar elaludt. Hatszáz méter magasban járt már a gyorsvonat és sok alaguton haladt át, midőn észrevette, hogy zsebéből minden pénzt eltűnt. Utitársa a kocsi folyosóján állott. Rögtön erre gyanakodott. Ez azonban nem várta be, míg kérdőre vonják, főnyitotta a kocsi ajtaját s a robogó vonatról leugrott. Láta, amint összezuzott arczczal tovasiet a vonattal ellenkező irányban. Körnöczbányán elmondta az esetet és táviratoztak Garamberzenczére, hogy ha az ottani állomáson egy összezuzott arczu, uriasan öltözött férfi mutatkozik, tartóztassák le. Csakugyan az esti vonathoz jegyet váltani meg is jelent és minden tiltakozása mellett is le tartóztatták. Az összes pénzt megtalálták nála, kivéve az aranyakat. Ez is meglett, mert mikor a esendőséghez kísérték, olyan hangokat hallottak, mintha cipőjén sarantyt viselt volna. A cipőjében voltak az aranyak elrejtve. Kiderült róla, hogy rég keresett, híres tolvaj, kinek kézrekerítésére ezer koronás díj volt kitűzve.

Pályázat körjegyző állásra. A velünk szomszedeos hont-ársányi körjegyzői állásra pályázatot nyitott a báthi főszolgabíró. A jegyző összes javadalmazása 1775 korona és szabad lakás, valamint a magánmunkák szabályrendeletileg megállapított

díjai. — A kik ez állásra pályázni akarnak, felszerelt kérvényeiket márczius 10-éig adják be. mert már 12-én lesz Hont-Varsányban a választás.

APRÓSÁGOK

Rovatvezető: ZUHANY. Vendéglőben. Vendég: Pincéz, hogy van az, hogy a mai bízstok jóval kisebb, mint a tegnapi? Pincéz: Alighanem kisebb ökörből készült kérem alásan.

Asszonyi panasz. Istenem, mennyi bajom van ezekkel a cselédekkel. — Az előbbi semmit se csinált tisztán, ez meg tisztára semmit se csinál!

Közönség köréből.

A városi csatornázás kérdéséhez.

Tekintetes szerkesztő ur! Léva, 1902. február 8. Becses lapjában tapasztalt szives előzékenysége, melylyel a közérdeket szolgáló közleményeknek mindenkor a legnagyobb készséggel tért engedni méltóztatott, bátorít fel engem is, hogy csekély soraimnak közlésére felkérjem.

Léva város közönsége részére, — ismerve határunk jelentékeny hányadának vadvizet s ennél fogva mezőgazdaságilag csak nehezen művelhető állapotát, — közszükségletet képez a csatornázás.

Ennek létesítésén városunk jobbjai — köszönet nekik érte — csekélységgel mel évek hosszú során küzdöttünk zajtalanul, csupán a közérdektől indítva. Erőszak, rábeszélés, félrevezetés sohasem képezte fegyvereinket; mindenkor egyenes és tiszta eszközökkel használtunk. Láttuk azonban, hogy gazdaközönségünket, mely a jó és hasznosért, néha jelentékeny áldozatok árán is tudott telkesedni, hamis proféták félrevezették; így történt aztán, hogy kész munkánkat a közhaszon legnagyobb kárára lehetetlenné tették.

Mindezek daczára nem csüggedtünk, hanem vártunk ama kedvező alkalomra, mely félrevezetett gazdaközönségünket, saját tapasztalataink okulva, felrázza tértelenségéből. Ez be is következett. Két évvel ezelőtt a hirtelen hóolvadás és az erre következő tartós tavaszi esőzés megtörte a közönyt — persze mert laposabb területünk tepsedtségéből felébredt. Bezzeg futkostak most a hatóságokhoz, befolyásosabb emberekhez, sőt némelyek a bírósághoz is, s most már nem kértek, hanem követeltek orvosságot — egy kis csatorna alakjában — de rögtön, mert különben nem használná. És ha aztán semmi sem terem, ne követeljenek sem adót, sem pótlékot rajtuk, mert mi csoda élhetetlen hatóság, a mely kötelezések mellett jogot nem ismer és tértlenül nézi, mint megy tönkre közönségünk. No hát ez már csak mégis ázsiai állapot!

Ily körülmények között elérkezettnek hittuk az időt, hogy újból a munka folytatásához fogjunk. Kérvényeztünk, illetékes hatóságainknál alkalmatlankodtunk, és sok úza-vona, kellemetlenkedés után végre két év múlva annyira mentünk, hogy az alipáni hivatal megkeresésére városunk derek polgármestere — kinek bizony sok keserű percet okozhatott türelmetlen gazdaközönségünknek fennea hirdett jogi és igazsági érzete — a legrövidebbre tűzhető határidőben 1902. évi jan. 30 napján értekezletre hívott bennünket s a vizjogi törvény értelmében a kulturmérnökség ajánlatára „viz lecsapoló társulattá” leendő alakulásra szólított fel.

Mozgalmas nap volt, mert „mit ugrásaink” (lásd a Bars szótárát egyik városi közgyűlés alkalmából) társadalmunk eme konkoly hintói a bibliai sátán cselekedetéhez illően egy nap alatt annyira elcsavarták tanulatlanabb közönségünk fejét, hogy csak kicsibe mult, hogy végezhetünk valamit. Persze most senkit sem szorit a csizma, magyar ember pedig ilyenkor Pató Pál esze járását követi.

De mégis megalakultunk. Győztünk s „a lévai barátka és vadalmás vizlecsapoló társulat” lettünk. A vizjogi törvény értelmében megalakult választmány az alapszabályokat nyomban megalkotta s úgy tudom, hogy annak megfelelő példányai jóváhagyás czéljából polgármesterünk útján felsőbb helyre fel is terjesztettek.

Megalakulásunk azonban nem tekinthető véglegesnek, mert egyik közbirtokos tag felebbezést jelentett be. Minthogy azonban azt hallom, hogy e felebbezés csak alaki hiba miatt történt; nyugodtan várom az alapszabályok jóváhagyását, anynyival is inkább, mert felebbezéssel élő birtokos urat, mint községvezetőt vezető férfit tanultam ismerni, kiről tudom, hogy a konkoly hintók vak larmája kedvéért eddigi köztevékenységét meg nem változtatja.

Sokkal kellemetlenebbül érint a „mit ugrások”-nak a tisztességgel össze nem egyeztethető eljárása. Szemrehányással jött hozzám egy két birtokos társam, hogy félre vezetjük, mert úgy járnak mint évekkel ezelőtt a vasut kiépítésére aláírók, kiken az láirt összegeket kamatostól együtt könyörtelenül megvették, míg a többiek ép bőrrel menekedtek. Lesz azt mondják csatorna; biz az jó is lesz! de az aláírók pénzén, mert a ki nem irt alá, azt a törvény sem kötelezheti.

Ez kérem rossz hiszemű megtévesztés. Hogy a vasut építésnél az aláírást gyűjtött bizottság követett-e el és milyen szabálytalanságot? azt nem fejtegetem. A ki sérelmet szenvedett, miért nem kerestet idejében orvoslást. Ahhoz azonban engedelmet kérek, van jogom, hogy méltatlanul meggyanusított eljárásomat a nagy közönség előtt feltárjam. Igenis a műszakilag megállapított kulcs szerint a vizjogi törvény értelmében minden tulajdonos hozzájárulni köteles, kinek ingatlana az ártéri területhez tartozik, sőt a ki időközben iij területet megszerez, akaratlanul is tagja a társulatak. A törvény világos csak a vak nem látja. A törvényt pedig nemcsak a választmány, hanem a kulturmérnökség kiküldötte is érthetően magyarázta, csak a siket nem hallotta. Nagymérvű rossz akarat kell ahhoz azt feltételezni, hogy a törvény valaki kedvéért kivételt tesz.

Miért is arra kérem gazdatársaimat, forduljanak el ama lelketlen kufároktól, közös ellenségüktől, kiknek egyedüli méltó helye a kortestanya, a hol meggyőződésüket eszem iszom alakjában érvényesíthetik, a kik alattomos uton a közérkölcst iparkodnak megmételyezni, a kik másokat akar-nak a sárba rántani, hogy magukhoz hasonlóvá tegyék, mert ők nem ismerik a kimondott szó erejét, a tisztességet.

Tudják, soha sem szaladtam a népszerűség után, de ha már bizalmukkal dicsekedhetem, önhibámból eljátszani nem akarom.

Különben ne az én működésemet tekintsek hanem vizsgálják meg társulatunk vezetőségét elnökünk és alelnökünk köztévetségét, azoknak érdemei nyitott könyvként olvashatók mindenki által, csak az nem szerez róla tudomást, a ki nem akar.

En mindazonáltal hiszem, hogy tömörülve, a közel jövőben képesek leszünk ellenségeinken fényesen diadalmaskodni s megmutatjuk, hogy a közjóért küzdeni nem csak üdvös, hanem hasznos is.

Egyebekben maradtam a Tek. Szerkesztő urnak tisztelő híve

Tonhaiser József.

Irodalom és művészet.

Uj magyar Shakspere. Igazi irodalmi eseményként ünnepehetjük azt az örvendes híradást, hogy a Franklin-Társulat az új esztendő elején a teljes magyar Shakspere-rel kedveskedik a magyar könyvpiacnak. A kiadás a „Magyar Remekírók” alakjában jelenik meg s a maga egészében igyekszik ehhez a gyűjteményhez simulni. Hat vaskos kötet lesz ez a gyűjtemény, első világirodalmi kiegészítője a „Magyar Remekírók” könyvtárának. Ára is a magyar klasszikusok után igazodik, s a hat erős kötet — körülbelül 220 iv — bolti árát a kiadótársulat díszes kötésben 30 koronában állapította meg ama kötelessége tudatában, hogy a Kisfaludy-Társaság teljes Shaksperjét mindenkinek hozzáférhetővé kell tennie.

Sőt még tovább is megy. A „Magyar Remekírók” minden előfizetője e hat kötetet rendkívüli kedvezményképen husz koronáért kapja Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Leván, ha a „Magyar Remekírók”-ra előfizet.

Ez az egyetlen teljes magyar Shakspere, s egyhamar nem is igen lehet más. Ezekkel a remek műfordításokkal aligha szállhat versenyre valaki. A kiadásban élet-rajz is lesz, s bevezető tanulmányok, dr. Voinovich Géza tollából.

Örömmel várjuk az új Shaksperet, megtermékenyítőjét minden irodalomnak. A kiadótársulat pedig kulturális célokat is szolgál, midőn Shaksperet, melynek teljes magyar példánya eddig 100 koronába került — husz koronás ár mellett hozzáférhetővé teszi a „Magyar Remekírók” előfizetőire nézve.

Szerkesztő üzenetek.

M. R. E. Kapuvár. Megkaptuk. Egyenkint sorra kerítjük. N. Z. Budapest. A küldött tározát alkalom adtán közöljük. F. Kérjük, hogy az ottani eseményekről néha-néha pár sornyi tudósítást sziveskedjék küldeni. Az ottani társadalmi élet bennünk is érdekel s így főbb eseményeiről lapunk keretében mindenkor szivesen emlíkezünk meg.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1902. évi február hó 9-től február hó 16-ig.

Születés.

Sorszám	A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
1	Frajka János Androvics M.	leány	Vilma
2	Uhrík József Kajan Mária	fiu	József
3	if. Dohány Ist. Akosy E.	fiu	
4	Vargha Károly Vágner H.	leány	Ilona Mária
5	Zsajak András Repiczky V.	fiu	Géza

Halálozás.

Sorszám	Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
1	Dohány	1 óra	v. sz. gyengeség
2	özv. Tolnay J.-né Kis Julianna	72 éves	gyomorrák
3	ö. Kollár M.-né Jandáky Francziska	70 éves	agyszélhűdés

Lévai piacziárak.
Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mászánként 17 kor. — fill.
18 kor. — fill. Kétszeres 15 kor. — fill.
16 kor. — fill. — Rozs 14 kor. 20 fill. 14 kor.
40 fill. — Arpa 10 kor. 80 fill. 13 kor. — fil.
Zab 14 kor. 20 fill. 14 kor. 60 fill. — Kukorica 10 kor. 20 fill. 10 kor. 60 fill. — Bab 11 kor. 40 fill. 11 kor. 80 fill. — Lencse 13 kor. — fill. 14 kor. — fill. — Köles 9 kor. — fill. 10 kor. — fill.

Foulard-Selyem 60 kr. egész 3 forint 65 kr. méterenként Blousokra és ruhákra, valamint „Henneberg-Selyem” fekete, fehér és színes 60 krtól 14 frt. 65 krig. méterenként. Mindenkinek póstabér és vámmentesen, házhoz szállítva. — Minták ingyen. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. HENNEBERG G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Nyilttér.

1641/901. 26. 242/901.
Árverési hirdetményi kivouat.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bajusz István végrehajtatónak, Sági János t. t. gyám által képviselt kiskorú **Sági Erzsébet** és kiskorú **Sági János**, továbbá Rác János törvényes gyám által képviselt kiskorú **Preicz József** és kiskorú **Preicz János** végrehajtatást szenvedők elleni 270 korona tőke, követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aranyosmaróthi kir. törvényszék (a lévai kir. járásbírósg) területén lévő és Spissák Szepessi József, Szepesi Spissák Józsefné, ifj. Zahorák József Dobronyi Gyula, Bo. dicsár Irma, özv. Rác Virág Elekné és özv. Sági Jánosné Szmerhula Erzsébet társtulajponosok tulajdonát is képző s a lévai 2381 sz. tjlakvi A. + 1 sorszámú ingatlanra 146 korona, a lévai 231 sz. tjlakvi A. + 1 sorszámú ingatlanra s ezen épült 103 sz. házra 1244 korona, a lévai 2392 sz. tjlakvi A. + 1 sorszámú ingatlanra és 102 sz. házra 2259 korona, a 2385 sz. tjlakvi A. + 1 sorszámú ingatlanra az árverést 100 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1902 évi márczius hó 5 napján d. e. 9 óra** kor ezen bíróság ulkvi iktató helyiségében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 14k. 60 f. 124 k. 40 f. 225 k. 90 f. és 10 koronát készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42§-ában jelzett árfoylammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kibocsátott igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltótt kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1901. decz. hó 12 napján.
A lévai kir. jbiróság mint telekkönyvi-hatóság.

Szabó,
kir. aljbíró.

132/1902. végreh. szám.
Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbírósgnak 1901. évi V. 47. számú végzése következtében Dr. Szigeti Arnold ügyvéd által képviselt Weisz Antal javára **Goda Antal** ellen 563 K. s jár. erejéig 1901. évi jan. hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le s felül foglalt és 2400 kor. — fillre becsült következő ingóságok, u. m. árúk, italok, butor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírósg 1902. évi V. 73/2. számú végzése folytán hátral. tőkekövetelés s jár. erejéig **Orosz-kán** leendő eszközésére **1902. évi márcz. hó 1. napjának délelőtti 8 óra** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Léván, 1902. évi febr. hó 1-én.
Tonhaiser
kir. bírósági végrehajtó.

Kiadó lakás!

Boleman-féle házban az emeleten egy **3 szobás utcai lakás** kiadó.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomásul adni, hogy Léván, Váradi utca 1. szám alatt
* * * cselédszerző * * *
és
cseléd-elhelyező
üzletet nyitottam.
Gráner Karolin
Léva, Váradi utca 1.

MEGHIVÁS.

A
Lévai Takarékpénztár Részvény-Társulat

XXXVI. ÉVI

rendes közgyűlését

folyó évi márczius hó 2-án

d. e. 9 órakor saját épülete tanácstermében fogja meg tartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgyai:

1. Közgyűlési elnök és jegyző választása s a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

2. A zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság s a felügyelő bizottság jelentésével; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása s a felmentvények iránti határozat.

3. Az alapszabályok 15. §-a értelmében netán beadandó indítványok tárgyalása.

Kelt Léván, 1902. évi február hó 6-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 13 §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogait, ki a közgyűlési meghívó kelte előtt legalább 60 nappal már a részvényesek könyvében részvényesként be volt vezetve s ki ily tulajdonjogi részvényét a közgyűlés megnyitása előtt legalább is egy órával az intézet pénztáránál letétmentesítette.

A zárszámadások a pénzügyi hivatalos helyiségben naponta d. e. 9-12 óráig megtekinthetők.

Tartozik. Mérlegszámla 1901. évi december hó 31-én. Követel.

Vagyon:				Teher:			
F. k. lapsz.		Korona	fl.	F. k. lapszám.		Korona	fl.
198	Készpénz		65453	74	190	Részvénytőke	200000
200	Váltótőreza		1242308		175	Tartalékalap	50000
201	Kamatkozó jelzálog kölcsönök	1569502	28	191	Veszteségi tartalékalap	20000	70000
230	Törlesztés	658236	25	192	I. Nyugdíjalap	40000	
202	Kézi zálog és előlegek		42320		II. " " " "	8137	70
206	Előlegek és óvási költségek		929	02	232	Betétek	
120,196	M. kir. postatákarékpénztár és az O. M. Bank giró számláján				185	Eng. utján átruh. jelz. köles.	2922533
125	Értékpapírok számláján		1258	39	100,174,189,234	Felnem vett részvény oszt.	346
127	Engedm. köles. átmenő kam.		22410		148	Zálogeladási fölösleg	83
229	Előlegek jótékonyc. adak.		7568	22	128	Értékpapírok utáni kamatok	170
176	Helybeli növegyet		1657		42, 43, 46	Kölcsönök után 1902. évre előre bevett kamatok	39061
193	Intézeti ház	100000			235	Nyereség mint egyenleg	51564
81	Majtényi féle ház	20000					
94	Veres féle birtok vétel	33000					
172	Ponzes Károly féle birtok	929	18				
138	Adósk						
44,45,47	Köles. utáni hátralékos kam.						
178	Butor és felszerelések						
			3813991	57			3813991

Léván, 1901. d-cember hó 31-én.

Az igazgatóság:

Holló Sándor, s. k.
igazg. elnök.

A könyvvezetőség:

Mercáder Alajos, s. k.
főkönyvvezető.

Ezen az 1875. évi XXXVII. t-cz. 199. szakasza értelmében elkészített mérleg számla alulírottak által a fő és mellékkönyvekkel minden részben összeegyeztetvén, valamint a kimutatott váltó, kötvény, zálog és pénzürtékeket leltározván, azokat helyesnek és megegyezőnek találtuk.

Toóth Zsigmond, s. k.
felügy. biz. tag.

Schwarz György, s. k.
felügy. biz. elnök.

Medveczky Sándor, s. k.
felügy. biz. tag.

*) Betét képen kezeltetik.

Csak RÉTHY-féle fogadjunk el!
A valódi Réthy-féle pemetefü-czukorka csak a készítőnél vagy az alábbi gyógyszerárakban kapható:
LÉVÁN
Boleman E. és Medveczky Sándor gyógyszerárakban.

A valódi

Pekarek-féle China-thea

eredeti csomagokban

minőségénél fogva, semmiféle bárhogyan elnevezett árucikk által nem pótolható, mivel finomság, erő és aromájával és a keverék kitűnő módjával felülmulthatatlan marad.

Senki sem mulassza el kísérletet tenni és figyeljen a bevásárlásnál az aláírásra, mely minden csomagon rajta kell hogy legyen és hogy értéktelen árut vagy utánczatot ne vegyen.

PEKAREK-féle
valódi
CHINA-THEA
Kapható:
Rényi Mór
úrnál Léván.

K á v é.

	1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Örlöt kávé	1.—

Kapható:
Kern Testvéreknél, Léván.

Jó olcsó órákat
3 évi írásb. jótállással szállít magánosoknak

Konrad János
órágyára és aranyárú szállító
(Brux-ből Csehország)

Finom nickel rem. óra 3 frt. 5 kr.
Valódi ezüst " 5 frt. 80 kr.
Valódi ezüst lánc " 1 frt. 20 kr.
Nickel ébresztő óra " 1 frt. 95 kr.
Czégem, cs. k. sással lett kitértetve, számos arany és ezüst kiállítási érmekkel és ezekre menő elismerő levelekkel.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Süket Ön??

Mindennemű **süketség** és **nehéz-hallás** a mi találmányunkkal gyógyítható. Fülzúgás nyomban megszűnik. Tudassák leírva saját esetüket. Díjtalan vizsgálat és felvilágosítás. Mindenki saját otthonában kevés költséggel gyógyíthatja magát.

Nemzetközi
Fülgyógyászat
596. La Salle Ave., Chicago, Sd.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Aczél ekék 1. 2. 3 és 4 barázdásnak

Rét, moha, tagozott és tagozott **Boronák**
Gyűrűs és sima aczél lemez, földi hengerek,
Agricola vetőgépek,
Arató-gépek
fünek herékek.
Szénagyűjtők és arató gereblyék, Szénafordítók,
Szabad-aszaló készülék gyümölcs és főzelékeknek,
Bor és gyümölcs sajtók
Gyümölcs és szőlő zúzóik és bogymorzsolók,
Önműködő szabadalm. szőlő fecskendő
„SYPHONIA“,
Tormáncs és vértetű pusztításra,
Szállítható takarékos tüzhelyek,
legjobb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődék és vasharmorművek
Alap. 1872. Bécs, II/1 Taborstrasse 71. 750 munkás.
Kitértetve több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék és számos előismerő levél ingyen. — Képviselőik és viszont elárúsítók kerestetnek.
Kapható: **KNAPP DÁVID** úrnál Léván.

Cséplőgépek
szabad. új Kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal
kézi-, járgány és gőzhajtásra.

Járgányok
16 vonóállat befogására,
Legjobb gabona tisztító rosták,
TRIUREK és KUKORICZA MORZSOLÓK,
Szecska vágók, daralók répvágók
Széna és szalmaprések
nyugvók és szállíthatók,
va amint minden más fajta gazdasági gépek

Vetőmagvak!

Weinberger Zsigmond

magnagykereskedésében Léván kaphatók:

a budapesti m. k. áll. magvizsgáló állomás által megvizsgált és arankamentesnek talált, **legfinomabb kezedett arankamentes lóheremag** 100 k⁰. 60 frt.
a budapesti m. k. áll. magvizsgáló állomás által megvizsgált és arankamentesnek talált **legfinomabb arankamentes magyar lucernamag** 100 k⁰. 60 frt.
quedlinburgi valódi sárga kerek oberndorfi répamag . . . . . 45.—
" **valódi vörös hosszú mammuth répamag** . . . . . 33.—
" **valódi sárga hosszú buczok** . . . . . 31.—
bükköny . . . . . 8 1/2.
valamint mindennemű gazdasági vetőmag a legutányosabb napi áron.
Mint hogy a rendelvények máris tömegesen érkeznek be, felkérem rendelményét már most átírni, hogy annak szétküldésében fennakadás ne történjék.

FISCHER MIKSA Léva.

Fa- és érczkoporsók, sirkoszorúk, aranybetűs szalagok.

Temetkezési
kellékek

RAKTÁRA

